

4. Шпонька І.С., Снісарь В.І., Клигуненко О.М. та ін. Трирічний досвід впровадження іспиту OSCE для проміжної атестації лікарів-інтернів за спеціальністю «анестезіологія та інтенсивна терапія». Медицина неотложных состояний. 2018; 6:178–184.
5. Gupta P., Dewan P., Singh T. Objective Structured Clinical Examination (OSCE) Revisited. Indian Pediatr. 2010; Vol. 47: 911–920.

**НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ У СИМУЛЯЦІЙНОМУ ЦЕНТРІ
ПІДВИЩУЮТЬ САМООЦІНКУ СТУДЕНТІВ ЩОДО ВИКОНАННЯ
ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК
Колеснік Д.І., Сорокман Т.В.**

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Всесвітній альянс за безпеку пацієнтів за підтримки ВООЗ у 2009 році опублікував посібник із забезпечення безпеки пацієнтів для вищих навчальних медичних закладів (WHO, 2009), у якому відзначається, що заклади медичної освіти повинні створити безпечне та надійне освітнє середовище для навчання клінічних навичок [1]. Один зі шляхів реалізації цієї мети — симуляційне навчання [2]. Симуляційні технології мають цілу низку переваг на відміну від традиційної системи підготовки:

- можливість об'єктивної реєстрації параметрів виконаних професіональних дій із метою досягнення високого рівня підготовки кожним спеціалістом;
- набуття навичок без ризику для пацієнтів і незалежність від роботи клінік;
- необмежена кількість повторів для відпрацювання навичок та ліквідації помилок;
- можливість вивчення рідкісних патологій, станів, втручань.

Навчаючись за традиційною системою підготовки, студент не завжди має можливість ознайомитися з усім спектром клінічних ситуацій та станів через відсутність «тематичних» пацієнтів і неможливість відпрацювати навичку через етико-деонтологічні та інші перешкоди. Симуляційне навчання надає таку можливість [3–5].

З метою визначення ступеня розуміння та ставлення студентів-випускників до різних варіантів навчання, нами проведено опитування 45 здобувачів освіти до відвідування симуляційного центру БДМУ та після тренувальних занять щодо впевненості та компетентності у виконанні окремих навичок із педіатрії.

В анкету були внесені основні навички, якими мав би володіти студент-випускник спеціальності «Педіатрія»: видалення стороннього тіла дихальних шляхів, катетеризація сечового міхура, постановка пупкового катетера,

встановлення носових канюль для подачі кисню, постановка периферичного внутрішньовенного катетера, зважування дітей 1-го року життя, вимірювання артеріального тиску в дітей, постановка ларингеальної кисневої маски, ендотрахеальна інкубація, серцево-легенева реанімація.

Результати опитування представлені в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Результати опитування здобувачів освіти

Навичка	Присутні при виконанні навички під час навчання	Самостійно виконували навички під час навчання
Вакцинація	12	—
Видалення стороннього тіла дихальних шляхів	1	—
Катетеризація сечового міхура	3	—
Постановка пупкового катетера	2	—
Встановлення носових канюль для подачі кисню	12	1
Постановка периферичного внутрішньовенного катетера	25	1
Зважування дітей 1-го року життя	45	9
Вимірювання АТ у дітей	45	7
Ендотрахеальна інтубація	—	—
Серцево-легенева реанімація	—	—

Таблиця 2

Самооцінка та компетентність здобувачів освіти до та після проходження навчання в симуляційному центрі

Навичка	Самооцінка		Компетентність	
	До	Після	До	Після
Видалення стороннього тіла дихальних шляхів	3,5	4,5	0,8	2,2
Катетеризація сечового міхура	3,2	3,9	1,2	2,5
Постановка пупкового катетера	1,3	2,4	0	1,5
Встановлення носових канюль для подачі кисню	3,4	4,0	1,9	2,4
Постановка периферичного внутрішньовенного катетера	1,2	1,8	0	1,1

Зважування дітей 1-го року життя	3,8	5,0	3,2	4,5
Вимірювання АТ у дітей	3,3	4,6	3,0	4,8
Ендотрахеальна інтубація	0,5	1,8	0	1,4
Серцево-легенева реанімація	1,9	2,5	0,9	2,1

Із вищеперерахованими навичками студенти ознайомилися під час навчання на 3–6 курсах та мали би оволодіти ними. Під час навчання на 6 курсі всі навички ще раз опрацьовувалися теоретично, а окремі з них відпрацьовувалися на заняттях у симуляційному центрі. Повторне анкетування проводилося після завершення навчального циклу. Для оцінювання впевненості та компетентності використовувалася 5-бальна шкала Лайкерта (від 1 = «не впевнений»/«не компетентний» до 5 = «дуже впевнений»/«дуже компетентний»).

За результатами проведеного анкетування встановлено, що для кожної навички достовірно підвищилася самооцінка здобувачів освіти від 8 % до 48 % (загалом: 30 %), а оцінка компетентності збільшилася на 17 % — 29 % (загалом: 21 %).

Висновок. Проведений аналіз доводить, що симуляційне навчання, яке доповнює клінічне та передує йому, дає змогу досягти більш високого рівня клінічної компетентності.

Список використаних джерел

1. National Council of State Boards of Nursing. Nursing Pathways for Patient Safety E-book. Elsevier Health Sciences, 2009.
2. Структура та організація роботи симуляційного центру на прикладі Одеського навчально-інноваційного центру практичної підготовки лікаря / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єременко [та ін.]. Журнал управління закладом охорони здоров'я: Консультаційно-довідкове видання — К.: ТОВ «Міжнародний центр фінансово-економічного розвитку — Україна». 2007–2015 (2): 58–70.
3. Lopreiato JO, Sawyer T. Simulation-based medical education in pediatrics. *Acad Pediatr*. 2015 Mar-Apr;15(2):134–42. doi: 10.1016/j.acap.2014.10.010.
4. Lamberta M, Aghera A. Latent Safety Threat Identification via Medical Simulation. 2021 Jul 26. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022 Jan.
5. Bartlett M, Gay SP, Kinston R, McKinley R. Taking on the doctor role in whole-task simulation. *Clin Teach*. 2018 Jun;15(3):236–239. doi: 10.1111/tct.12678.